

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A ESPORTS I LLEURE

Descripció dels fets objecte de la queixa

El 14 de juliol de 2021 la família d'un infant va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestaven el seu malestar pel tracte rebut pel seu fill al Casal d'Estiu organitzat per un Centre Esportiu gestionat per una entitat privada.

Exposaven que el seu fill de 6 anys presenta retard en l'aprenentatge lleu, tot i que això no li ha impedit seguir l'escolarització i fer qualsevol activitat. Té certes dificultats pel que fa a conceptes abstractes com la lectura, l'escriptura o les matemàtiques, on compta amb una persona de suport a l'escola, però activitats com la psicomotricitat, la piscina, l'anglès, la música o la plàstica les realitza sol.

D'acord amb les recomanacions rebudes tant de la psicòloga de l'escola com la de psicopedagoga del Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil, el van apuntar a un casal d'estiu per facilitar la socialització de l'infant i compartir el joc. Primer va assistir al casal de l'escola durant dues setmanes, on no va tenir cap problema, i també el van apuntar una setmana (del 12 al 16 de juliol) al Casal d'Estiu d'aquest centre esportiu municipal gestionat per un club privat.

La família ha estat apuntada a aquest club des del juny de 2020 (hi van cada cap de setmana) i durant aquests mesos, tot i les particularitats de l'infant, segons la família, tot es va desenvolupar sense incidències. Tenint en compte el grau d'autonomia i el fet que coneixia l'entorn, van valorar una fàcil adaptació.

Abans d'iniciar l'activitat es va contactar amb el responsable del Casal per explicar la situació del seu fill, i se'ls va respondre que no hi havia cap problema perquè tenien un equip preparat. Però el dia d'inici del Casal i en recollir-lo, el responsable els va dir que el seu fill havia donat molts problemes, que l'havien hagut de vestir, que feia endarrerir el grup a les activitats i que no podria assistir a la sortida lúdica a un parc aquàtic perquè no se'l podia deixar sol i que no podien tenir un monitor només per a un nen, de forma que l'opció seria que l'endemà no tornés al Casal.

Quan els pares van preguntar si se'ls estava dient que no volien un nen amb un retard al Casal, la resposta va ser que "allò era un club privat i podien decidir a qui admetien i a qui no... que ells no eren educadors i no es podien fer càrrec de nens així", fet que és completament erroni ja que és un club esportiu municipal dependent de l'Ajuntament de Barcelona, motiu pel qual van decidir presentar una queixa per escrit al centre.

Els pares consideren lamentable l'actuació del responsable i el que és més important la inadmissible vulneració dels drets del seu fill, i consideren inadmissible que en una instal·lació pública de l'Ajuntament de Barcelona l'any 2021 es puguin donar aquestes situacions.

L'endemà els va contactar per telèfon el gerent del centre per demanar disculpes pel que havia passat i assegurar que se'ls retornarien els diners del

David Bondia Garcia

Casal; malgrat aquest fet, consideren que això són actuacions insuficients ja que qualsevol altre infant que pugui anar al Casal en un futur, sota la direcció d'aquesta entitat, i que tingui algun petit problema o dificultat es tornarà a veure en la situació de discriminació que ha patit el seu fill amb el dany moral (afectació a l'autoestima) que aquesta situació ha comportat al seu fill i a ells com a família.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona Administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinats el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va valorar la conveniència de dirigir-se l'Institut Municipal d'Esports per tal de conèixer el tractament i les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 21 de juliol de 2021 es va sol·licitar a l'organisme corresponent la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 26 d'octubre de 2021 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada a l'Institut Municipal d'Esports (IBE), en què es fa constar:

Que aquest club privat organitza cada any el Casal d'Estiu, complint amb tots els requisits de seguretat, ratis, qualitat tècnica esportiva i formació dels monitors.

Per a la realització del campus de l'estiu 2021 es van contractar vuit monitors, tots amb la titulació nivell 1 tècnic i dos d'ells amb la titulació de monitors de lleure. El coordinador del campus era llicenciat en INEFC (s'adjunta en l'annex la relació de monitors i la formació de cadascun d'ells).

El full d'inscripció del Casal d'Estiu 2020 comptava amb un apartat d'observacions perquè els pares hi afegissin aquelles dades que consideressin adients donar a conèixer al club per a un millor desenvolupament de l'activitat. Per això el gestor comenta que el camp observació a partir d'ara serà obligatori.

En relació amb les previsions per a infants amb dificultats, el gestor ha informat:

"El Club, en la seva voluntat continuada del seu servei i en aquest cas de l'atenció a la diversitat sigui en l'àmbit que sigui, prendrà les següents mesures:

- Revisió i millora del protocol d'inscripció als serveis (Campus d'estiu en el cas que ens ocupa) amb la inclusió dels camps obligatoris d'emplenar per tal de tenir

David Bondia Garcia

informació adequada i prevenir i avançar-nos a les situacions, a fi i efecte de donar les solucions adients. En el cas de demanda de diversitat per part dels tutors també demanarem informes i historial que complementi la petició i ens ajudi a comprendre i de nou poder ser proactius en el servei d'atenció als nens i nenes.

En les reunions periòdiques amb els caps de departament (sobretot Coordinadors de Cursets i Direcció Esportiva) sempre hem d'estar amatents en el servei que hem donat a tots els nens i nenes que passen per les nostres instal·lacions (més de 1000 nens i nenes a la setmana) i que utilitzen els nostres serveis.

Si més no, serem encara més curosos en la conscienciació i de nou en la detecció de la diversitat i el seu tractament. En aquest sentit ens recolzarem més, si cal en l'ajut dels diferents Programes i Recursos Municipals així com les formacions que s'ofereixen des de l'IBE"

L'Institut Barcelona Esports es va assabentar dels fets que es denunciaven mitjançant el que la família va publicar a les xarxes socials, en què exposava una situació discriminatòria cap a un dels seus fills que presenta un cert retard en l'aprenentatge. Immediatament es van fer gestions per conèixer amb detall la relació dels fets per part de les diferents parts implicades i es va contactar amb els pares i amb el gerent de l'entitat, i es va demanar a l'entitat les mesures preses al respecte.

No hi ha constància de fets similars en tots els anys que aquesta entitat porta gestionant el centre esportiu municipal i organitzant el casal d'estiu. És un campus que va néixer com a apèndix de l'Escola d'Activitats Esportives i al qual al llarg dels anys hi han assistit nenes i nens amb diversitats diferents.

L'Institut Barcelona Esports va contactar amb la família lamentant els fets succeïts i exposant la voluntat de seguir treballant amb el club en el marc del programa l'Esport Inclou per evitar que torni a repetir-se una situació similar.

Des de l'IBE es va fer arribar el recordatori a l'entitat del programa l'Esport Inclou i de com accedir als serveis. Per a més informació es pot consultar la pàgina web: [<https://www.barcelona.cat/lesportinclou/ca/>](https://www.barcelona.cat/lesportinclou/ca/).

En el programa de l'Esport Inclou, l'Institut Barcelona Esports ofereix un seguit de serveis adreçats al ciutadà amb l'objectiu que l'activitat esportiva sigui inclusiva per a tots els ciutadans i ciutadanes independentment de les seves capacitats. Aquest programa es concreta en un conjunt de serveis que es donen a conèixer a les entitats esportives en les reunions anuals i es concreten en amb monitoratge de suport, assessorament als tècnics esportius per facilitar la inclusió, així com la facilitació de recursos pedagògics per als professionals per a la inclusió.

Si bé en els darrers dos anys el club ha demanat disposar del monitor de suport que preveu el programa Esport Inclou (monitor facilitat des de l'IBE amb personal d'altres entitats especialitzades), per al Casal d'Estiu del 2021 no va preveure, en un inici, que fos necessària aquesta figura, i no ha estat fins després que s'ha adonat que podia utilitzar els recursos del programa l'Esport Inclou.

David Bondia Garcia

En el marc de l'Esport Inclou s'han format 7 persones del CEM / club esportiu privat (3 d'atenció al públic, 1 d'inclusió en l'esport, 1 inclusió a malalts mentals i 2 d'inclusió d'autisme).

CONSIDERACIONS

1. Actuació del Centre Esportiu Municipal

Es tracta d'un **centre municipal d'esports**. Són unes instal·lacions esportives públiques gestionades per un club privat per a la pràctica de l'esport de la ciutadania de Barcelona des de l'any 1999 mitjançant una concessió a 25 anys.

Aquesta activitat d'estiu per a infants es realitza en el marc del **Protocol de la campanya d'activitats de vacances d'estiu per a infants i adolescents de l'Ajuntament**, conveni marc per a les entitats promotores de les activitats, ja sigui en equipaments municipals o privats.

El Protocol es marca com una finalitat essencial que totes les activitats de la campanya siguin inclusives, per la qual cosa s'hauran de fer efectius els mitjans **per a la participació de tots els infants amb independència de les seves condicions físiques, psíquiques o sensorials**.

Per a aquesta finalitat, el Protocol requereix que les activitats disposin dels recursos tècnics i humans necessaris per garantir la inclusió i a més, en cas que l'infant presenti unes necessitats d'atenció específiques, l'Ajuntament dona suport a l'entitat promotora complementant l'equip de monitors, inclús preveu un tant per cent de reserves de places.

L'article 2 de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant assenyala l'obligació dels Estats de respectar els drets dels infants i sense cap mena de discriminació per la raça, el color, el sexe, la llengua, la religió, l'opinió política o d'altra mena, l'origen nacional, ètnic o social, posició econòmica, deficiències físiques, naixement o qualsevol altra condició. En el mateix sentit, l'article 9 de la Llei 14/2010, de drets i oportunitats de la infància i adolescència de Catalunya, estableix l'obligació dels **poders públics de garantir el principi d'igualtat i eliminar qualsevol discriminació a infants o adolescents** per raó de condicions físiques, psíquiques o sensorials, **o qualsevol altra condició personal**. Són drets reconeguts als infants, amb independència de qualsevol condició, el màxim desenvolupament social i a gaudir d'una vida plena amb unes condicions que els permetin assolir una vida social, escolar inclusiva i laboral de qualitat i en igualtat d'oportunitats, i que els facilitin la participació activa en la comunitat. Així com el dret a la pràctica de l'esport.

Tenint en compte que discriminació no només inclou qualsevol distinció, sinó també tota exclusió, restricció o preferència, es pot concloure que l'expulsió de l'infant de l'activitat el primer dia és una situació discriminatòria i que vulnera els drets d'aquest

David Bondia Garcia

infant, tal com ha estat reconeguda clarament per totes les parts implicades, entitat gestora i IBE, que van oferir disculpes a la família des del primer moment amb la indicació que no tornaria a passar.

2. Actuació de l'Institut Barcelona d'Esports (IBE)

Les polítiques de l'Ajuntament fan èmfasis i treballen per un esport inclusiu que permeti gaudir a tothom, especialment als infants i adolescents, però més enllà de les disculpes perquè situacions com aquesta no es torni a repetir en un futur i **establir mecanismes de control per evitar-ho, ha de valorar si l'actuació de l'entitat suposa la vulneració de l'ordenament jurídic i la comissió d'alguna infracció administrativa** que requereixi de sanció.

Al respecte, l'article 157 lletra b) de la Llei 14/2010, de drets i oportunitats de la Infància i adolescència, estableix, com a infracció lleu, incomplir la normativa d'aplicació dels drets dels infants i els adolescents, si no se'n deriven perjudicis greus per a ells, i atorga potestat sancionadora als ajuntaments en les matèries pròpies de llur competència, potestat administrativa que té reconeguda l'IBE a l'article 3.1 b) dels seus Estatuts.

Recull també dita Llei que **els poders públics han de prestar una atenció especial a preveure i eliminar actituds discriminatòries dirigides a infants i adolescents** amb discapacitats, compromís que l'Ajuntament de Barcelona reafirma a la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets i Deures a la Ciutat, on s'estableix l'obligació de realitzar polítiques de suport a la població més vulnerable, i garantir a cada persona el dret a la ciutadania i a facilitar la participació activa en l'esport (articles IV i XXI). I també es reafirma a l'article 120.1 de la Carta Municipal de Barcelona, que estableix que l'Ajuntament ha de promoure i facilitar l'accés a l'esport i la seva pràctica individual i col·lectiva, com a factor fonamental del desenvolupament integral de la persona.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula aquesta institució, aquesta Sindicatura té com a missió valorar si s'ha produït un greuge i, considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació del Centre Esportiu Municipal suposa en una vulneració dels drets de l'infant i que l'actuació de l'Institut Municipal d'Esports ha estat insuficient per garantir el ple exercici dels drets de l'infant.

En conseqüència, emeto la següent decisió:

- **Recomanar** a l'Institut Barcelona Esports que estableixi les mesures de control oportunes per evitar la repetició de situacions discriminatòries.
- **Recomanar** a l'Institut Barcelona Esports que valori si aquests fets són causants d'una infracció administrativa.

David Bondia Garcia

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i del seu contingut s'informarà la persona interessada.

Barcelona, 13 de desembre de 2021